

співвласників багатоквартирного будинку;

є) професійними спілками, їх об'єднаннями та організаціями профспілок, а також організаціями роботодавців та їх об'єднаннями, утвореними в порядку, визначеному законом.

Передбачається ведення спеціального Реєстру неприбуткових організацій (п. 63.12 ПКУ).

Виходячи з аналізу даних положень, можна зробити висновок, що суб'єктами некомерційного господарювання є ті суб'єкти, які систематично здійснюють самостійну господарську діяльність, спрямовану на досягнення економічних, соціальних й інших результатів без мети одержання прибутку. Дані суб'єкти створюються для виконання благодійних, культурних, наукових, управлінських функцій, функцій по охороні здоров'я громадян, задоволенню їх духовних й інших нематеріальних потреб, захисту прав і законних інтересів і т.п.

Література

1. Машковська Л. В. Правовий статус суб'єктів некомерційної господарської діяльності / Л. В. Машковська // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – № 57 (2011). – С. 573-578.

2. Поляков В. Ю. Правове регулювання господарської діяльності некомерційних організацій: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.04 / В. Ю. Поляков. – Донецьк, 2012. – 240 с.

УДК 346.1 (043.2)

Гелич А. О., к.ю.н.,
Яременко О. В., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «КОРПОРАЦІЯ» ТА «ГОСПОДАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО»

Одним із різновидів договірних об'єднань підприємств, відповідно до чинного законодавства України, є корпорація. До нормативно-правових актів, які регулюють питання, пов'язані з правовим статусом та діяльністю цього об'єднання, належать Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, закони та підзаконні нормативно-правові акти України.

Відповідно до ч. 3 ст. 120 Господарського кодексу України корпорація – це договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових, комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням ними окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації [2].

Слід зазначити, що поняття «корпорація», окрім Господарського кодексу України, визначено в Класифікації інституційних секторів

економіки України, затвердженій наказом Державного комітету статистики України від 18 квітня 2005 року № 96. Однак, на відміну від зазначеного кодексу, Класифікація інституційних секторів економіки України використовує це поняття як узагальнююче для господарських товариств, які вважаються основною інституційною формою підприємництва у ринковій економіці [5]. Таким чином, зазначений нормативно-правовий акт прирівнює такі визначення як «корпорація» і «господарське товариство».

Відповідно до принципу вищої юридичної сили закону, всі інші нормативно-правові акти мають прийматися на основі законів та за своїм змістом не суперечити їм [8]. Отже, положення Класифікації інституційних секторів економіки України повинні відповідати законам України. Ототожнення понять «корпорація» та «господарське товариство» не відповідає нормам Господарського кодексу України, у зв'язку з чим порушується принцип вищої юридичної сили закону.

Питанню щодо співвідношення корпорацій та господарських товариств присвячено багато уваги в теорії права. Так, І. М. Кравець вважає, що основною розмежувальною ознакою господарських об'єднань і господарських товариств є наявність в об'єднання підприємств організаційно-господарських повноважень відносно своїх учасників [6, с. 42]. С. М. Грудницька підкреслює, що їх відмінності полягають в суб'єктному складі – засновниками та учасниками (членами) господарських товариств можуть бути господарські організації та громадяни, в той час як об'єднань підприємств – лише господарські організації, при цьому господарські товариства можуть створюватись лише приватними особами, в той час як об'єднання підприємств – уповноваженими державними органами, комунальними органами, а також приватними особами. До інших відмінних рис цих суб'єктів господарювання вчена відносить мету їх створення, установчі документи, правовий режим майна, питання відповідальності тощо [3, с. 118-135]. В той же час, С. М. Грудницька вважає за можливе поєднання правових характеристик акціонерного товариства і об'єднання підприємств в одному організаційному формуванні [4, с. 128]. Натомість В. О. Джуринський стверджує, що корпорації можуть створюватись у вигляді товариства, оскільки в законодавстві України відсутня пряма заборона утворювати господарські об'єднання в організаційно-правовій формі товариства [1, с. 154].

Отже, враховуючи норми Господарського кодексу України, слід погодитися з думкою Д. І. Опришко [7, с. 98], яка вважає, що корпорації та господарські товариства є двома різними самостійними суб'єктами господарювання. Створення суб'єкта господарювання в двох організаційно-правових формах суперечить логіці законодавця і призвело б до неможливості належно виконувати вимоги законів. Так, виробничі

кооперативи не створюються як повні або командитні товариства, оскільки вони є різними організаційно-правовими формами юридичної особи. У зв'язку з цим, Д. І. Опришко не поділяє позицію С. М. Грудницької та В. О. Джуринського.

Крім того, наслідком ототожнення корпорацій та господарських товариств є не лише наукові дискусії, а й практичні проблеми. До останніх відносяться, зокрема: відмова в державній реєстрації суб'єкта господарювання, судові спори про визнання дій державного реєстратора щодо проведення реєстрації юридичної особи в організаційно-правовій формі, яка не відповідає законодавству, незаконними; про визнання установчих документів юридичної особи не дійсними; про визнання рішень органів управління юридичної особи не дійсними тощо.

Література

1. Актуальні проблеми господарського права: [навч. посіб.] / за ред. В. С. Щербини. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 528 с.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
3. Грудницкая С. Н. Правовой статус объединений предприятий в промышленности: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.04 / С. Н. Грудницкая – Донецк, 1996. – 216 с.
4. Грудницька С. М. Правове регулювання організації і діяльності підприємств та їх об'єднань у формі повних товариств / С. М. Грудницька, О. С. Шеремет. – Чернігів: РВК «Деснянська правда», 2007. – 160 с.
5. Класифікація інституційних секторів економіки України: наказ Державного комітету статистики України від 18 квітня 2005 р. № 96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1157.597.3&nobreak=1>.
6. Кравець І. М. Ознаки господарських об'єднань як центрів господарських систем / І. М. Кравець // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Юридичні науки. – 2011. – № 87. – С. 41-44.
7. Опришко Д. І. Договірні об'єднання підприємств як суб'єкти господарювання в Україні: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Д. І. Опришко. – К., 2014. – 209 с.
8. Щодо порядку застосування нормативно-правових актів у разі існування неузгодженості між підзаконними актами: лист Міністерства юстиції України від 30 січня 2009 р. № Н-35267-18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v3526323-09/conv>.